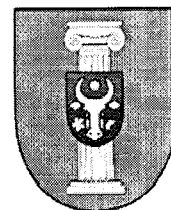

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail:info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 221/19

mun. Chișinău

25 septembrie 2020

Virgiliu BARDĂ, inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dlui Rața Valeriu, IDNP- [REDACTED], [REDACTED], primarul satului Bardar, r. Ialoveni, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care

A CONSTATAT:

La 24.06.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. T-257/20, cu privire la respectarea regimului juridic al incompatibilităților.

La 14.08.2020, în conformitate cu prevederile *art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Rața Valeriu, primarul satului Bardar, ar fi încălcat regimul juridic al incompatibilității, prin deținerea concomitentă a funcției de administrator la SRL [REDACTED], [REDACTED] începând cu anul 2016 și pînă în luna iunie 2020.

În conformitate cu prevederile *art. 29 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat întrunește condițiile de formă și conținut stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova.

La 20.08.2020, în conformitate cu prevederile *art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 399/19, în privința dlui Rața Valeriu, primarul satului Bardar, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților prin deținerea concomitentă a funcției de administrator la SRL [REDACTED], [REDACTED].

Prin scrisoarea nr. 04-19/3827 din 20 august 2020, care conform avizului de recepție nr. DS9350362688AS a fost recepționată la 25 august 2020, dl Rața Valeriu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile prevăzute la *art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În temeiul art. 20 alin. (1) lit. b), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Agenția Servicii Publice.

Prin scrisoarea nr. 01/5706 din 09.09.2020, Agenția Servicii Publice a comunicat că la data de 22.04.2016 au fost consemnate în Registrul de stat date cu privire la desemnarea noului administrator la SRL [REDACTAT], [REDACTAT], dnul Rața Valeriu, iar la data de 28.05.2020, au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire, astfel asociat unic și administrator a devenit dna [REDACTAT].

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor a personale dl Rața Valeriu este subiect al declarării averii și intereselor personale, iar în conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarii sunt funcții de demnitate publică.

Conform informațiilor din sistemul informațional e-Integritate, dl Rața Valeriu este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a exercitării funcției de primar al satului Bardar, în care a fost numit prin hotărârea Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) nr. 3-181/2019 din 07.11.2019.

În compartimentul „Interese personale” în declarația de avere și interese personale, depusă la validarea mandatului, dar și pentru anul 2019, dl Rața Valeriu nu a indicat precum că ar deține funcții de administrare al unui agent economic.

Punctul de vedere al persoanei supusă controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-19/3827 din 20 august 2020, care conform avizului de recepție nr. DS9350362688AS a fost recepționată la 25 august 2020, dl Rața Valeriu a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra respectării/nerespectării regimului juridic al incompatibilităților, prin exercitarea mandatului de primar în satul Bardar, r. Ialoveni, concomitent cu funcția de administrator la SRL [REDACTAT], IDNO – [REDACTAT].

Exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dl Rața Valeriu și-a prezentat tardiv punctul de vedere, la data de 21.09.2020, înregistrat cu nr. 7045, în care comunică că:

„Prin prezenta, vă adresez scuzele de rigoare, că am întârziat cu o explicație referitor la subiectul abordat de dvs în scrisoarea nr. 04-19/3826 din 20.08.2020. Aceasta s-a întâmplat din motiv că am plecat în concediul anual. Din data plecării și pînă la moment am lipsit din localitate, respectiv nu am avut acces nici la calculator și nici la actele necesare ca să vă ofer un răspuns cît mai explicit posibil.

Referitor la rolul meu ca și administrator al companiei [REDACTAT], vă comunic că cunoșteam despre incompatibilitatea funcției, iar din momentul validării mandatului meu de primar, modificarea acestei funcții nu a fost posibilă din motiv că fondatorul la acel moment nu era disponibil fizic ca să perfecteze actele necesare și a înregistra modificările la Camera Înregistrării de Stat. De aceea, la data de 13.02.2020, fondatorul [REDACTAT] decide să vîndă compania în cauză doamnei [REDACTAT], înregistrînd contractual de vînzare-cumpărare la notar, [REDACTAT], [REDACTAT] este soția mea, iar numele de familie din [REDACTAT] și l-a schimbat la 03.03.2020. De la data de 13.02.2020, moment cînd a fost semnat contractul de cumpărare a companiei și pînă la 28 mai 2020, soția fizic nu a avut posibilitate să

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

merge la ASP pentru a înregistra modificările făcute la semnarea contractului, din motiv că la data de 10.02.2020 în familia noastră s-a născut un copil, iar în perioada imediat următoare a apărut și situația excepțională [REDACTAT], ceea ce a împiedicat și mai mult deplasarea la ASP. În baza extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 442124 din 28 mai 2020, eu nu mai figurez ca și administrator.

Vreau să vă mai comunic că din data de 21.05.2015, momentul fondării companiei [REDACTAT] și pînă la înstrăinare, compania în cauză nu a desfășurat nici un fel de activitate, respectiv nu am fost remunerat cu nici un leu, adică am fost nesalarizat. În caz că sunt necesare acte ce ar confirma explicațiile datele menționate supra, vi le pot pune la dispoziție în momentul și ordinea care mi le veți solicita.”

Aprecierea inspectorului de integritate.

Inspectorul de integritate a stabilit că verificarea respectării regimului juridic al incompatibilității de către dnul Rața Valeriu, la exercitarea mandatului de primar în satul Bardar, r. Ialoveni, concomitent cu funcția de administrator la SRL [REDACTAT], IDNO – [REDACTAT], urmează a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 și Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000.

Conform art. 16 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, **calitate** sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Astfel, în sensul prevederii art. 2 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02.02.2000, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor satești (comunale), orașenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor, iar conform art. 7 alin. 1 lit. e) din aceeași lege, mandatul alesului local este incompatibil cu alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art.84 al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

De asemenea, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr. 768 din 02.02.2000 cu privire la statutul alesului local, alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art.7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității. Acest lucru este confirmat și prin art. 12 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, situația de incompatibilitate urmează să înceteze în decursul unei luni din momentul apariției acesteia, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar nu stabilește alt termen. Dacă demnitarul nu va întreprinde acțiuni în vederea eliminării incompatibilității, iar starea de incompatibilitate este constatată prin actul de constatare rămas definitiv, mandatul acestuia va înceta înainte de termen, în condițiile art.22 din aceeași Lege.

În corespundere cu dispozițiile art. 84 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, președintele și vicepreședintele raionului, guvernatorul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, președintele și vicepreședinții adunării

populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, președinții comisiilor permanente ale adunării populare a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, **primarii** și viceprimarii, pe parcursul mandatului lor, nu au dreptul să dețină alte funcții retribuite sau **să cumuleze o altă funcție**, prin contract sau acord, în întreprinderi străine sau întreprinderi și organizații mixte, în întreprinderi, instituții și organizații cu orice formă de organizare juridică, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație, iar conform *art. 8 alin. (3) din Legea nr. 768 din 02.02.2000 cu privire la statutul alesului local*, primarul, în cazul când se află într-o stare de incompatibilitate prevăzută de lege, este revocat din funcție fără efectuarea unui referendum local, în baza hotărârii judecătorești definitive. Procedura de revocare este inițiată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, din proprie inițiativă sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la sesizarea Autorității Naționale de Integritate.

Astfel din cele relatate supra, rezultă că termenul limită de soluționare a situației de incompatibilitate, din momentul validării mandatului de primar al satului Bardar – 07.11.2019, a fost data de 07.12.2019, dar dnul Rața Valeriu a demisionat din funcția incompatibilă cu mandatul deținut la data de 28.05.2020.

Potrivit *art. 12. alin. (4) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul specificat la alin.(3) nu depinde de voința demnitarului, acesta urmează să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații. Acest lucru este confirmat și prin *art. 12 alin (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017*, agentul public prevăzut este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Din alegațiile dlui Rața Valeriu, precum că fondatorul la acel moment nu era disponibil fizic ca să perfecteze actele necesare în vederea schimbării administratorului, inspectorul de integritate le consideră neîntemeiate, din motiv că nu s-a prezentat probe cu privire la indisponibilitatea fondatorului de a întreprinde acțiunile necesare, până la data de 07.12.2019.

Referitor la alt argument invocat de dnul Rața Valeriu în punctul de vedere, precum că compania în cauză nu a desfășurat nici un fel de activitate, respectiv nu am fost remunerat, menționez că conform *Hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 24.06.2015*, semnificația noțiunii de incompatibilitate constă în interdicția prevăzută de lege de a cumula două funcții, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale și morale a acesteia.

Totodată, prin *Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 16.07.2013*, în punctul 60 stabilește că incompatibilitățile sunt mijloace juridice prin care aleșii locali sunt protejați în exercitarea mandatului lor. Ele au în vedere limitarea și interzicerea cumulului de funcții, care ar afecta însăși independența mandatului. Scopul incompatibilităților îl reprezintă asigurarea obiectivității în exercitarea unei funcții publice, precum și evitarea abuzurilor în exercitarea mandatului.

Studiind materialele dosarului de control și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că, dl Rața Valeriu, a deținut concomitent, în perioada

07.11.2019 – 28.05.2020, mandatul de primar al satului Bardar, cu funcția de administrator al SRL [REDACTED] și nu a soluționat situația de incompatibilitate în termenele stabilite de legislație.

Conform art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Inspectorul de integritate relevă că dl Rața Valeriu nu a soluționat situația de incompatibilitate în decursul a 30 zile din momentul apariției acesteia, astfel a încălcat dispozițiile *art. 16 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, *art. 12 din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, *art. 84 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006*.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile *art. 19 și art. 37-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, *art. 12, 14, 15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dl Rața Valeriu, primarul satului Bardar, r. Ialoveni, nu a soluționat situația de incompatibilitate în decursul a 30 zile din momentul apariției acesteia.
2. Se sesizează Cancelaria de Stat, oficiul teritorial Chișinău, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării mandatului dlui Rața Valeriu, primarul satului Bardar.
3. Se decade dl Rața Valeriu, primarul satului Bardar, r. Ialoveni, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția altor funcții electorale, pe o perioadă de 3 ani din data încetării mandatului de primar al satului Bardar, r. Ialoveni sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
4. Se înscrie dl Rața Valeriu, primarul satului Bardar, r. Ialoveni, în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data încetării mandatului de primar al satului Bardar, r. Ialoveni sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.
5. Se aduce la cunoștința dlui Rața Valeriu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Virgiliu BARDĂ